

RAN-2501005901050001

M.A. (External) (Sem. I) Examination April - 2026
Political Science : Contemporary Political Issues

Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રશ્ન નંબર-૧ ફરજિયાત છે. Question No.1 is Compulsory. (3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the question.	Seat No.: <table border="1" style="width: 100%; height: 40px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો:(ગમે તે પાંચ) (10)**
- (1) ઠંડા યુદ્ધ પછીના સમયગાળાના સંદર્ભમાં ‘એકધ્રુવીયતા’ વ્યાખ્યાયિત કરો.
 - (2) ‘નવી વિશ્વ વ્યવસ્થા’ એટલે શું?
 - (3) ‘વૈશ્વિકીકરણ’ શબ્દની વ્યાખ્યા આપો.
 - (4) વૈશ્વિકીકરણના કોઈપણ બે મુખ્ય ચાલક પરિબલો જણાવો.
 - (5) ‘મહિલા સશક્તિકરણ’ શબ્દની વ્યાખ્યા આપો.
 - (6) કોઈપણ બે મુખ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યાવરણીય કરારોના નામ આપો.
 - (7) ઉત્તર-દક્ષિણ સંબંધોમાં બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ (MNCs) ની ભૂમિકા શું છે?
- પ્ર. 2 આદિવાસી વસ્તી પર મોટા પાયાના વિકાસલક્ષી પ્રોજેક્ટ્સની અસરો તપાસો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2 શીત યુદ્ધનો અંત લાવવામાં યુ.એસ. વિદેશ નીતિ અને રોનાલ્ડ રીગનના નેતૃત્વની ભૂમિકાનું મૂલ્યાંકન કરો.**
- પ્ર. 3 ‘વિકાસ’ અને ‘પર્યાવરણ’ વચ્ચેના વિવાદનું વિશ્લેષણ કરો. શું 21મી સદીમાં ટકાઉ વિકાસ ના ખ્યાલ દ્વારા આ બંને વચ્ચે સંતુલન સાધી શકાય? (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3 વૈશ્વિકીકરણ એટલે શું? તેના વિવિધ પરિમાણો જેવા કે આર્થિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિકની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર. ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો: (૧૪)**
- (અ) આર્થિક સ્થિરતા અને શસ્ત્ર સ્પર્ધા
 - (બ) પર્યાવરણીય અને આબોહવા ન્યાય
 - (ક) ટકાઉ વિકાસ
 - (ડ) રાજ્યની સાર્વભૌમત્વ પર વૈશ્વિકીકરણની અસરો

ENGLISH VERSION

- Q. 1 Answer the following questions in short:(Any Five) (10)**
- (1) Define 'Unipolarity' in the context of the post-Cold War period.
 - (2) What is 'New World Order'?
 - (3) Define the term 'Globalization'.
 - (4) Mention two major drivers (factors) of globalization.
 - (5) Define the term 'Women Empowerment'.
 - (6) Mention any two major international environmental agreements.
 - (7) What is the role of Multinational Corporations (MNCs) in the North-South relationship?
- Q. 2 Examine the impact of large-scale developmental projects on indigenous populations. (13)**
- OR**
- Q. 2 Assess the role of U.S. foreign policy and the leadership of Ronald Reagan in ending the Cold War.**
- Q. 3 Analyze the debate between 'Development' and 'Environment'. Can a balance be struck through the concept of Sustainable Development in the 21st century? (13)**
- OR**
- Q. 3 What is Globalization? Discuss its various dimensions like Economic, Political, and Cultural.**
- Q. 4 Write short notes on any two of the following: (14)**
- (A) Economic Stagnation and the Arms Race
 - (B) Environmental and Climate Justice
 - (C) Sustainable Development
 - (D) Impact of Globalization on State Sovereignty
-